

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/147/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118326826
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:6118326826.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tutka a sudcov JUDr. Jany Dudíkovej a JUDr. Ľuboša Kunaya v spore žalobcu SPP – distribúcia, a.s., so sídlom v Bratislave, Mlynské nivy č. 44/b proti žalovanej A. B., bytom v C., D. E. F. XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou VEREB, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Hrnčiarska č. 916/3, o zaplatenie 14.208,56 eura s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Mestského súdu Košice zo dňa 8.6.2023 č.k. 19C/30/2018-403 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v časti vyhovujúceho výroku v sume 3.614,14 eura s 5 % úrokom z omeškania od 20.9.2018 do zaplatenia do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

M e n í rozsudok v prevyšujúcom vyhovujúcom výroku tak, že žalobu zamietá.

Žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy prvostupňového a odvolacieho konania v rozsahu 49,14 %

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 14.137,95 eura s prísl. od 20.4.2017 do zaplatenia do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti konanie zastavil a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 99 %.

2. Týmto rozsudkom rozhodol súd prvej inštancie o peňažnom nároku žalobcu titulom náhrady škody za neoprávnený odber zemného plynu.

3. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie zo zistenia, že žalobca je prevádzkovateľom distribučnej siete zemného plynu na území Slovenskej republiky. Žalovaná odoberala zemný plyn z distribučnej siete žalobcu na odbernom mieste zemného plynu na adrese Herlianska č. 11 v Košiciach. Dňa 1.12.2016 bola na odbernom mieste žalovanej vykonaná kontrola odberného miesta, pri ktorej zamestnanec žalobcu vytvoril fotodokumentáciu plynomera, plynomer ponechal na odbernom mieste a zároveň vykonal fyzický odpočet počítadla meradla. Počas kontroly pracovník žalobcu nadobudol podozrenie, že pôvodné zabezpečenie plynomera bolo porušené, pretože kryt a plech číselníka boli mechanicky poškodené. Zamestnanec žalobcu preto dňa 28.2.2017 vykonal ďalšiu kontrolu odberného miesta, pri ktorej opätovne bola vyhotovená kompletná fotodokumentácia odberného miesta. Ďalej vychádzal zo znaleckého posudku znalca z odboru kriminalistiky zo dňa 16.3.2017, ktorý potvrdil, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo poškodené. Meradlo dňa 28.2.2017 bolo zdemontované. Ďalej súd vychádzal zo zistenia, že žalobca vyúčtoval škodu žalovanej za odber zemného plynu v zmysle § 82 zákona č. 251/2012 Z.z. vo výške 14.208,56 eura, z toho 13.993,03 eura ako hodnotu zemného plynu za obdobie od 7.12.2015 do 1.12.2016 a v sume 215,53 eura ako náklady spojené so zisťovaním a odstraňovaním meradla.

4. Na základe uvedených zistení a po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že nárok žalobcu je dôvodný. Mal za nesporné, že vo veci došlo k manipulácii so zabezpečovacím zariadením plynomeru, ktoré bolo preukázané vizuálnou kontrolou zamestnanca žalobcu dňa 1.12.2016 a dňa 28.2.2017, nakoľko zabezpečenie plynomera bolo porušené a kryt a plech číselníka boli mechanicky poškodené. V zmysle § 82 ods. 1 písm. d/ zákona č. 251/2012 Z.z. mal za to, že žalovaná ako odberateľ plynu je zodpovedná za neoprávnený odber, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bez ohľadu na zavinenie samotnej žalovanej ako odberateľa. Vychádzal z názoru, že zodpovednosť žalovanej ako odberateľa plynu za neoprávnený odber je objektívna. Pri výpočte škody vychádzal z vyhlášky č. 412/2012 Z.z., ktorou sa ustanovil spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu v celkovej výške 14.208,56 eura ako bolo vyššie uvedené 13.993,03 eura ako hodnotu zemného plynu vyčíslenú za obdobie od 7.12.2015 do 1.12.2016 a sumu 215,53 eura ako náklady spojené so zisťovaním a odstraňovaním zistenia neoprávneného odberu.

5. Vzhľadom na to, že žalovaná je v omeškaní s plnením peňažnej pohľadávky priznal súd žalobcovi aj príslušný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne od 20.4.2017 do zaplatenia.

6. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žalobného návrhu v prevyšujúcej časti konanie zastavil.

7. Výrok o trovách konania odôvodnil súd s poukazom na ust. § 255 C.s.p. a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 99 %.

8. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalovaná. Žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol.

9. V odvolaní uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Poukázala na odôvodnenie rozhodnutia, z ktorého je zrejmé, že zamestnanci žalovaného vykonali dňa 1.12.2016 kontrolu, z ktorej vykonali výlučne fotodokumentáciu odberného miesta. Až následne v priestoroch žalobcu pri skúmaní fotografií na obrazovke počítača nadobudol podozrenie, že s meradlom malo byť manipulované. Podľa jeho názoru, za tohto skutkového stavu zostalo jednoznačne sporné posúdenie rozhodnej doby, pretože je nepostačujúce podozrenie z možného zásahu do zabezpečenia zariadenia plynomeru, ale je nevyhnutné exaktné zistenie a preukázanie konkrétneho poškodenia niektorej z plomb plynomera, ku konkrétnemu dátumu ako prvého predpokladu objektívnej zodpovednosti odberateľa plynu. Podľa jeho názoru v tomto smere žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal prostredníctvom znalca alebo inak, že poškodenie jednej z plomb existovalo už k 1.12.2016. Ak by žalobca mal preukázané poškodenie niektorej z plomb plynomera dňa 1.12.2016, tak by ho demontoval ešte v tento deň. Predpokladom objektívnej zodpovednosti odberného plynu je protiprávny úkon a tento predpoklad je preukázaný vtedy, ak zamestnanci žalobcu v prípade podozrenia na manipuláciu s meradlom toto okamžite demontujú a v zapečatenom obale odošlú na znalecké skúmanie príslušnému znalcovi. V danej veci meradlo napriek podozreniu zamestnanca žalobcu nebolo demontované, takže prvý predpoklad označenej objektívnej zodpovednosti žalovanej k 1.12.2016 nie je daný. Nebol preukázaný tak zásah do jednej z plomb plynomera k dátumu 1.12.2016 a tak súd z vykonaného dokazovania nevyvodil správny skutkový záver, t.j. dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

10. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že až znaleckým posudkom bol objektivizovaný, t.j. preukázaný v zmysle konštantnej judikatúry neoprávnený odber plynu so zásahom do jednej z plomb na určenom meradle podľa stavu ku dňu jeho demontáže a to k 28.2.2017. Posledný fyzický odpočet určeného meradla bol vykonaný dňa 1.12.2016. Z uvedeného vyvodila, že neoprávnený odber plynu je preukázaný za obdobie od 1.12.2016 do 28.2.2017. Ak si žalobca uplatnil náhradu škody za obdobie od 7.12.2015 do 1.12.2016 a súd to akceptoval, tak rozhodné obdobie pre náhradu škody posúdil nesprávne, t.j. ide o nesprávne právne posúdenie rozhodného obdobia zo strany súdu. Uplatnenie náhrady škody za neoprávnený odber za obdobie od 1.12. do 28.2.2017 je vylúčené vzhľadom na uvedenú argumentáciu. Za obdobie od 1.12.2016 do 28.2.2017, za ktoré si žalobca mohol náhradu škody uplatniť pri objektívnej zodpovednosti si ani len alternatívne neuplatnil, takže súd mal žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

11. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

12. Na základe podaného odvolania odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku ako aj konanie mu predchádzajúce podľa § 379 v spojení s § 380 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je čiastočne dôvodné.

13. Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ak súd pri rozhodovaní vychádzal z názoru, že rozhodné obdobie neoprávneného odberu bolo v čase od 7.12.2015 do 1.12.2016.

14. Podľa § 82 ods. 1 písm. d/ zákona č. 251/2012 Z.z. neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určený meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete.

15. V prejednávanej je nesporné, že zo strany žalovanej došlo k neoprávnenému odberu plynu, ak žalovaná odoberala plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, čo bolo preukázané znaleckým posudkom č. 181/PL-217.

16. Treba preto súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi škodu spôsobenú mu neoprávneným odberom v súlade s výpočtom podľa vyhlášky č. 412/2012 Z.z.

17. Podľa § 1 ods. 9 vyhlášky č. 412/2012 Z.z. ak v prípadoch neoprávneného odberu plynu s meradlom, ktoré nesprávne zaznamenalo alebo nezaznamenalo odber plynu alebo na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii nemožno zistiť dobu trvania neoprávneného odberu plynu, odber plynu sa účtuje odo dňa, ku ktorému bol na predmetnom mieste prevádzkovateľom siete vykonaný posledný fyzický odpočet určeného meradla predchádzajúci dňu zistenia neoprávneného odberu plynu, nie však viac ako 12 mesiacov odo dňa zistenia neoprávneného odberu.

18. V rámci vykonaného dokazovania v konaní pred súdom prvej inštancie je zrejmé, že žalobcom ako prevádzkovateľom siete bol vykonaný posledný fyzický odpočet určeného meradla predchádzajúci dňu zistenia neoprávneného odberu plynu dňa 1.12.2016 vzhľadom na to, že k zisteniu neoprávneného odberu plynu žalobcom došlo dňa 28.2.2017, kedy došlo aj k demontáži meradla plynu. Nemožno súhlasiť s názorom žalobcu, že žalovaná odoberala neoprávnené zemný plyn v období od 7.12.2015 (ako dňa nasledujúceho po dni posledného fyzického odpočtu, ktorý predchádza prvej kontrole) do 1.12.2016 (ako dňa zistenia podozrenia neoprávneného odberu), nakoľko ako je zrejmé z vykonaného dokazovania dňa 1.12.2016 zamestnanec dodávateľa odpočtov (Slovenská pošta a.s.) vykonal fyzický odpočet počítadla meradla. Žalovaná tak neoprávnené odoberala plyn v období od 2.12.2016 (deň nasledujúci po dni posledného fyzického odpočtu 1.12.2016) do 28.2.2017, kedy došlo k demontáži meracieho zariadenia.

19. Žalobca požadoval v konaní zaplatenie sumy 14.137,95 eura s prísl. vyčíslenú za obdobie od 7.12.2015 do 1.12.2016, t.j. za 359 dní neoprávneného odberu. Za deň neoprávneného odberu tak požadoval zaplatenie sumy 38,98 eura. Je však zrejmé, že rozhodné obdobie neoprávneného odberu bolo v čase od 2.12.2016 do 28.2.2017, teda v počte 89 dní, čo za uvedené obdobie predstavuje škodu na neoprávnenom odbere v sume 3.469,22 eura a k tomu je potrebné prirátať náklady spojené so zistením neoprávneného odberu v sume 144,92 eura v zmysle položky 9 cenníka externých služieb. Celkovo tak žalovaný má povinnosť nahradiť žalobcovi škodu spočívajúcu v neoprávnenom odberu plynu v sume 3.614,14 eura.

20. Žalobca nedôvodne vyúčtoval žalovanej neoprávnený odber plynu faktúrou splatnou dňa 19.4.2017 v sume 14.208,00 eur, preto treba mať za to, že žalovaná je v omeškaní s plnením peňažnej pohľadávky až nasledujúcim dňom po doručení žaloby (žaloba doručená 19.9.2018), teda dňom 20.9.2018, preto odvolací súd uložil jej povinnosť zaplatiť žalobcovi v zmysle § 3 nar. vlády č. 83/1995 Z.z. 5 % úrok z omeškania zo sumy 3.614,14 eura od 20.9.2018 do zaplatenia.

21. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že odvolanie žalovanej je čiastočne dôvodné, preto odvolací súd postupom podľa § 388 C.s.p. zmenil rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku a žalobou priznaný nárok prevyšujúci sumu 3.614,14 eura s prísl. zamietol a čo do priznania pohľadávky v sume 3.614,14 eura s prísl. podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

22. Výrok o trovách konania vyplýva z ust. § 255 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1, 2 C.s.p. vzhľadom na to, že strany sporu mali vo veci úspech len čiastočný (žalobca v rozsahu 25,43 % a žalovaná v rozsahu 74,57 %), preto uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanej trovy prvostupňového a odvolacieho konania v rozsahu 49,14 %.

23. Uvedené rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).